

crokodila i od jedne izumrle skupine životinja, koja je nazvana *Prominatherium dalmatinum*, te je naličila ogromnom vepru bez kljova i sa spljoštenom lubanjom.

Slatkovodne naslage mladog tercijara.

Sve naslage što smo ih dosada opisali bili to vapnenci ili lapori, gromače ili pješčenici — imadu slijedeće zajedničko obilježje : one se nalaze samo u vrlo rijetkim slučajevima tamo gdje su i u kojem su položaju nekada bile staložene. Uslijed tlaka naime, koji je sa sjeveroistoka djelovao na ove naslage, bile su one stisnute i stlačene u one na daleko otegnute slojne bore, što ih na drugom mjestu opisujemo. Pri tomu propadale su (ponirale) neke kamene ploče u dublinu, nastale su dakle udubine — kotline, u kojima se je mogla sabrati voda temeljnica ili oborine i tako stvoriti jezera. Pošto su dakle ta jezera bila ispunjena slatkom vodom, to su i lapori te pješčenici, koji su postali od mulja i pijeska u njima staloženog, posve različiti od ostalog dalmatinskog kamenja, koje je pretežno postalo taloženjem u moru.

Nakon postanka ovih jezera za vrijeme mlađeg tercijara nije više bilo znatnijeg boranja slojeva u ovim krajevima. Radi toga je ovo mladotercijarno kamenje većim dijelom normalnog — vodoravnog — položaja ili je uslijed odrona ili oklizanja duž starih lomnih crta više ili manje nagnuto. Najdonji slojevi ovih naslaga su kršnici, nastali od naplovljenog i slijepljenog kršja, ili crvene gline, koje su postale od naplovljenih preostataka rastrošenja kraških vapnenaca. Na ovima leže modrušaste ili žućkaste gline i lapori, koji su postali od jezerskog taloga. Lapori su dijelom mekani i gnjecavi, dijelom pako tvrdi, debelo slojeni, pločasti ili pače škrljasti.

U nekim laporima i glinama nalazi se vrlo mnogo puževa i školjkaša kao i plodova i drugih dijelova vodenog bilja, te lišća kopnenog bilja, koje je raslo uz obalu ovih jezera. Kadšto su ovi biljevni preostaci tako nagomilani, da su stvorili naslage ugljena, no često ima u tim laporima vrlo malo ugljevine tvari, pa onda nastaju takozv. gorivi škrljevci (*Brandschiefer*), koji zbog slabe gorivosti i mnogog pepela nisu od praktične vrijed-